

Sygn. akt IV CSK 378/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku M. A. K.
przy uczestnictwie P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku
z dnia 6 marca 2015 r., sygn. akt II Ca 73/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 6 marca 2015 r., opartej na obu podstawach przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c., uczestniczka postępowania P. S.A. z siedzibą w L. uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem istotnych zagadnień prawnych, które przedstawiła w formie dwóch pytań:

„czy uzasadnia na podstawie art. 7 przyjęcie dobrej wiary w momencie objęcia w posiadanie służebności niezbędnej do korzystania z urządzeń elektroenergetycznych sytuacja gdy przedsiębiorstwo energetyczne przyjęło te urządzenie od organu państwowego będącego inwestorem posługującym się przy inwestycji rozpoczętej przed dniem 31.01.1989 r. polegającej na budowie przedmiotowych urządzeń, przedsiębiorstwem zajmującym się w sposób zawodowy (profesjonalny) realizacją tego typu inwestycji”,

„czy w przypadku nabycia przez wnioskodawcę nieruchomości z wybudowanymi urządzeniami elektroenergetycznymi w drodze nieodpłatnej czynności prawnej np. darowizny, wynagrodzenie za ustanowienie służebności na podstawie art. 305² § 2 k.c. powinno oprócz wynagrodzenia za dalsze współkorzystanie z nieruchomości obejmować także element odszkodowawczy za obniżenie wartości nieruchomości.”

Według skarżącej, okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania jest także jej oczywista zasadność wynikająca z błędnej oceny Sądu odwoławczego odnośnie do charakteru posiadania przez poprzednika prawnego uczestniczki określonej przez nią służebności.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania albo skarga jest oczywiście uzasadniona. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje

na podstawie oceny, czy powołane przez skarżącego okoliczności stanowią przyczyny kasacyjne wymienione w przepisie.

W wypadku powołania się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. konieczne jest przedstawienie powstałego problemu prawnego na tle konkretnych przepisów, przekonanie w drodze argumentacji prawnej, że jest to zagadnienie istotne, a zarazem wywołujące poważne trudności w jego rozstrzygnięciu, a ponadto wykazanie, na czym polega jego uniwersalne znaczenie.

Powołane w skardze kwestie nie noszą cech istotnego zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Pierwsze z postawionych pytań stanowi jedynie przejaw wątpliwości skarżącej co do trafności oceny przez Sąd drugiej instancji charakteru posiadania przez poprzednika prawnego uczestniczki bliżej przez nią określonej służebności. Skarżąca ograniczając się do sformułowania tego pytania, nie przedstawiła żadnych argumentów prawnych mających świadczyć o tym, że wskazana przez nią kwestia stanowi istotny, abstrakcyjny problem prawny, budzący poważne wątpliwości i wymagający zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy. Wyjaśnienie tej kwestii sprowadzałoby się do oceny konkretnych okoliczności faktycznych sprawy i byłoby równoznaczne z rozpoznaniem jednego z zarzutów skargi.

Przedstawiając w skardze drugą z kwestii, skarżąca wprawdzie uzasadniła swój pogląd o wystąpieniu zagadnienia prawnego, jednak uczyniła to w sposób właściwy jedynie dla uzasadnienia podstaw skargi. Poza wyrażeniem swojego zdania na temat sposobu rozstrzygnięcia tej kwestii, uczestniczka nie przedstawiła wymaganej jurydycznej argumentacji, która przemawiałaby na rzecz tezy, że kwestia ta stanowi istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skuteczne powołanie się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przedstawienia argumentacji prawnej zmierzającej do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia i podstaw skargi. Zakres badania sprawy w ramach przedsądu nie pozwala Sądowi Najwyższemu na tym etapie postępowania na ocenę zasadności zarzutów

kasacyjnych. Z tego względu uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, odwołujące się do przesłanki oczywistej zasadności skargi, nie może być sformułowane w sposób, który wymagałby takiej oceny, ale powinno koncentrować się na argumentacji prawnej odrębnej od merytorycznej motywacji skargi. Z tymi założeniami w sprzeczności pozostaje uzasadnienie wniosku zawarte w skardze uczestniczki, sprowadzające się do powtórzenia niektórych zarzutów skargi oraz zmodyfikowanej wersji ich uzasadnienia, z całkowitym pominięciem aspektu „oczywistości” zarzucanych naruszeń prawa, które mogłoby świadczyć o oczywistej zasadności skargi.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).